

27 март - Международен ден на театъра

Този вълшебник — кукленият театър

Възрастните обичат да говорят за театър. Те си спомнят любими артисти, представления, бързат да си вземат билети за най-новата театрална премиера. Всеки от нас обича определени драматурзи, с интерес следим развитието на родния театър. Русенци си спомнят за героите от „Босилек за Драгнико“, „Лазарица“ или „Сини коне на червена трева“, „Ние, долуподписаните“ и „Малкият Махагон“, „Когато розите танцуват“ или „На дъното“...

Нашите деца също си имат тема на разговор за „театрално изкуство“. Повод за него са впечатленията от видяното в кукления театър. Останете минути след куклено театрално представление: малките зрители са развълнувани — те шумно коментират, питат мама и татко за този или този герой, искат още да останат в театралния салон. А каква е голямата награда за куклениците, когато децата за пят песничка от спектакъла или от техните души се изтръгне вик на почуда или удивление от ставащото на сцената. Ето как тези вълшебници, куклените артисти, подават ръка на децата и ги повеждат в чудния свят на театралното изкуство.

Именно от куклената сцена

започва срещата с героите от театъра. В началото те са Пипокио или Сиящата красавица, Пепеляшка или Хитър Петър, Седемте джуджета или Баба Яга. А после неусетно на мястото на тези герои идват другите — от голямата драматургия на Шекспир или Лопе де Вега, на Чехов или Горки, на Вазов или Йовков. Така мисията на куклените творци съдържа не по-малка отговорност от тази на творците на драматичния театър. Това е отговорност за естетическото и гражданското чувство, което ще възпитае у децата към явленията на света.

Малките зрители се срещат с различни куклени герои: едни заобичават, други напразват, към трети се отнасят със състрадание. Спектаклите в кукления театър обикновено са шумни. Това е така, защото публиката спонтанно реагира на ставащото на сцената. Децата аплодират победата на положителните персонажи или обратното — ръкопляскаат, когато са наказани отрицателните. Те се смеят на комичните случки, затаяват дъх, когато героят е в опасност или зли сили искат да го погубят. Те се удивляват на възлешествата, които често пъти стават зад сценичния параван. В това широко амплитудно движение на детската душа се изгражда неусетно човешка нравственост. Нашите малки зрители се учат да виждат доброто и злото в хората, да съзират фалша в поведението им, да се трогват

от подадената приятелска ръка. Така се ражда отношение то към света и неговите проблеми. Така се ражда личност.

Същевременно чудният свят на кукления театър възбужда у малчуганите и тяхното въображение, желанието им да възпроизведат видяното, т. е. да приаят на театър или да правят изкуство. Така едно куклено театрално представление е и път към творческото начало в детската душевност. В този смисъл кукленият театър като вид изкуство се включва много активно в идеите на детската асамблея „Знаме на мира“, защото театралният спектакъл пред разполага детето и тласва мислите му, въображението му, мечтата му към различни нравствени и естетически ценности. Но при всички случаи пресечната точка на тези посоки е може би девизът на асамблеята: „Единство, творчество, красота“. Девиз, който е обобщение на изкуството — повик за човешко разбирателство, творческо извисяване, красота в човешките отношения.

Но куклените театрални творци не живеят само с вълненията на малките. Те живеят и с мислите на големите зрители. А дори е по-право да се каже, че през света на децата куклениците казват и много истини на възрастните в салона. Понякога чрез един куклен спектакъл също могат да се развият проблемни мисли на нашия съвременник. Така се раждат постановките

за възрастни. Например напо следък в Централния куклен театър в София нашумя пред ставлението за възрастни „Рагаца“ по книга на Станислав Стратиев. Русенският куклен театър също има опити в тази насока. Преди няколко се зона той създаде постановка та „В света на мъчанието...“ от В. Станислав, която се посрещна с подкрепан интерес от зрителите.

Всеяка сутрин един велосавел автобус кръжи из града и вози нашите малки зрители. Вгледайте се само в техните лица след представлението. Автобусът се оглася от глъч и песни: театралният спектакъл е запалил детската душа, запалил е творческото огънче в малчуганите. Те са се докоснали до чудната магия на театралното изкуство. Започнала е срещата с любими и незабравими герои. Започнало е пъте шествието в човешката душа. Така този вълшебник — кукленият театър омайва нови и нови детски сърчица и ги прави завинаги приятели на театралното изкуство. За то ва ние трябва да сме му благодарни.

Крум ГЕРГИЦОВ